

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาสังคมศาสตร์

COMMUNITY PARTICIPATION IN PUBLIC HEARING IN ENVIRONMENTAL IMPACT
ASSESSMENT: CASE STUDY RAYONG PROVINCE

สุพรรณิการ์ กล่อมเกลี้ยง 5437770 SHEV/M

ศก.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วิลาสินี โอนะศิริ, วท.ด. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม), ชุตินา แสง
เงิน, ศษ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา), วณิพพล มหาอาชา, ปรัช.ด. (ประชากรศาสตร์)

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและเพื่อทดสอบความแตกต่างของ
ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับฟังความคิดเห็น
ตามกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการศึกษากับประชาชนที่อาศัย
อยู่ในพื้นที่พื้นที่ในเขตควบคุมมลพิษมาตาพุด 200 คราวเรือนและประชาชนที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่นอกเขตควบคุม
มลพิษมาตาพุด 200 คราวเรือน ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด เป็นระยะเวลาไม่น้อย
กว่า 1 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย
เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มและวิเคราะห์สถิติการผัน
แปรทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการ
วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 100.00 ปัจจัยเขตพื้นที่อาศัย อาชีพ สถานภาพทางสังคม
และการมีประสบการณ์ร่วมในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม
ในการรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.001 และปัจจัยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นตาม
กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม ควรให้
ความสำคัญกับการคัดกรอง (screening) และการทำขอบเขตการศึกษา (scooping) ของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
หลักให้ชัดเจน ควรมีเทคนิคและวิธีการของการมีส่วนร่วมที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
หลักมากขึ้น ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีวิธีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ระบุเนื้อหารายละเอียดที่ชัดเจน และ
จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีความน่าสนใจ ด้านความมั่นใจต่อกระบวนการรับฟังความคิดเห็น การนำเสนอข้อมูล
โครงการควรให้ข้อมูลที่เป็นผลกระทบทั้งทางลบและบวกเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสพิจารณา ในการประชุมรับ
ฟังความคิดเห็นเจ้าของโครงการและบริษัทที่ปรึกษาควรชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเซ็นชื่อทุกครั้งเพื่อความมั่นใจ
ของประชาชน ด้านการส่งเสริมความรู้ ควรมีการส่งเสริมความรู้เรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้
ประชาชนมากขึ้น เพื่อทราบถึงประโยชน์ วัตถุประสงค์ รูปแบบขั้นตอนการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมและทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและสามารถร่วมแก้ปัญหา
ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม / การรับฟังความคิดเห็น / การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

COMMUNITY PARTICIPATION IN PUBLIC HEARINGS IN ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT: CASE STUDY RAYONG PROVINCE

SUPUNNIKA KLOMKLIANG 5437770SHEV/M

M.A. (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WILASINEE ANOMASIRI, Ph.D. (ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY), CHUTIMA SANG-NGURN, Ph.D. (ENVIRONMENTAL EDUCATION), WANIPPOL MAHAARCHA, Ph.D., (DEMOGRAPHY)

ABSTRACT

This research was to study the participation and to test differences of factors affecting community participation in public hearings in environmental impact assessment, including recommending approaches to promote community participation in public hearings in environmental impact assessment. Quantitative research was employed and conducted in individuals aged 18 and over and living in the area not less than a year, including 200 individuals who are residing in the pollution control area and 200 individuals who are residing outside the pollution control area. A questionnaire was used for data collection. Frequency, percentage, means, standard deviations, maximum value, minimum value, test of difference within groups and one-way ANOVA were used to analyze the data.

The results showed that all participants had low level of community participation in public hearings in environmental impact assessment. Residential areas, occupation, social status, and experience of community participation in public hearings have influenced people participation in public hearings in environmental impact assessment with statistical significance ($P=.001$). Monthly income have influenced community participation in public hearings in environmental impact assessment with statistical significance ($P=.01$).

There are several recommendations from this research. First, give importance to the proper model and the approach for screening and scooping of the stakeholders. There must be diverse techniques of participation to reach more major stakeholders. Second, public relation must be clear. Third, regarding trust on the environmental impact assessment, it needs both positive and negative impacts in the information for people to discrete. The project owner and the consultant companies should elucidate objective in every signing for people's trust. Finally, education should be more promoted on environmental impact assessment for the people to know rights and duties for the purpose of common understanding and enable people to solve the problem effectively together.

KEY WORDS: PARTICIPATION/ PUBLIC HEARINGS/ ENVIRONMENT IMPACT ASSESSMENT

190 pages